

stævning (eller et tilsvarende dokument) for sagsøgte, må dommeren efter konventionens artikel 15 ikke afgøre sagen, før det er konstateret, at stævningen i tilstrækkelig tid før retsmødet er forkyndt i de former, der i forkyndelseslandet er fastsat, eller er afleveret til sagsøgte personligt eller på bopælen under anvendelse af en anden af de fremgangsmåder, der er hjemlet i konventionen.

En kontraherende stat kan dog efter artikel 15, stk. 2, erklære, at dommeren kan afsige udeblivelsesdom, selv om bevis for forkyndelse eller faktisk aflevering ikke er modtaget, hvis stævningen er oversendt til forkyndelse efter en af de i konventionen hjemlede fremgangsmåder, der er gået mindst 6 måneder siden oversendelsen, og der på trods af enhver rimelig anstrengelse ikke er modtaget nogen bekræftelse på forkyndelse eller aflevering fra forkyndelseslandet. Endvidere kan dommeren i påtrængende tilfælde træffe bestemmelse om foreløbige eller sikrende foranstaltninger. Danmark har afgivet en sådan erklæring efter artikel 15, stk. 2.

Efter konventionens artikel 16 skal sagsøgte, der er dømt som udeblevet, have adgang til at anmode om genoptagelse, hvis sagsøgte uden egen skyld ikke i tide har fået kendskab til stævningen eller dommen, og sagsøgtes indsigelser ikke forekommer helt grundløse. Et land kan ved erklæring fastsætte en absolut frist på ikke under et år for anmodninger om genoptagelse. Danmark har ved erklæring fastsat en sådan etårsfrist, jf. herved retsplejelovens § 367, hvorefter den, der er dømt som udebleven mv., kan kræve sagen genoptaget ved skriftlig anmodning til retten inden 4 uger fra dommens afsigelse. Retten kan undtagelsesvis genoptage sagen, hvis anmodning indgives senere, men inden et år efter afsigelsen. Genoptagelse kan betinges af, at sagsøgte betaler de sagsomkostninger, der er pålagt, eller stiller sikkerhed for betalingen.

Danmark har endvidere tiltrådt Den nordiske overenskomst af 26. april 1974 om gensidig retshjælp, jf. bekendtgørelse nr. 100 af 15. september 1975 (Lovtidende C), som indeholder regler om bl.a. forkyndelse mellem de nordiske lande. Efter overenskomsten kan anmodninger om forkyndelse fremsættes direkte over for den relevante myndighed, f.eks. direkte over for den domstol, der skal foranstalte forkyndelsen.

Danmarks tiltrædelse af Haagerforkyndelseskonventionen og Den nordiske overenskomst om gensidig retshjælp har kunnet ske uden gennemførelseslovgivning, idet konventionsforpligtelserne har kunnet opfyldes inden for rammerne af gældende lovgivning. Justitsministeriet har udarbejdet en vejledning om Haagerforkyndelseskonventionen (vejledning nr. 21 af

28. januar 1970 om Haagerkonvention af 15. november 1965 om forkyndelse i udlandet af retslige og udenretslige dokumenter i sager om civile og kommercielle spørgsmål).

3. Forkyndelsesforordningen

Forkyndelsesforordningen (Rådets forordning (EF) nr. 1348/2000 af 29. maj 2000 om forkyndelse i medlemsstaterne af retslige og udenretslige dokumenter i civile og kommercielle sager), der trådte i kraft den 31. maj 2001, er vedtaget med hjemmel i EF-traktatens artikel 61, litra c, der henviser til artikel 65 om det grænseoverskridende civilretlige samarbejde, og artikel 67. Forordningen er derfor omfattet af det danske forbehold vedrørende retlige og indre anliggender, jf. protokollen om Danmarks stilling, der er knyttet som bilag til EU-traktaten, og Danmark deltog således ikke i vedtagelsen af forordningen, der ikke er bindende for og ikke finder anvendelse i Danmark.

Forordningen indeholder bl.a. regler om forkyndelse på tværs af grænserne af retslige og udenretslige dokumenter i civile og kommercielle sager. Forordningen omfatter ikke forkyndelse mv. i straffesager. Forordningen er baseret på Haagerforkyndelseskonventionen, men reglerne er revideret med henblik på at forenkle og forbedre fremsendelsen af dokumenter på tværs af grænserne. Ændringerne omfatter bl.a. en mere direkte forbindelse mellem de involverede myndigheder, mulighed for anvendelse af mere moderne kommunikationsmidler og ensartede regler om oversættelse af dokumenter.

Forkyndelsesforordningen er knyttet som bilag til parallelaftalen, der er medtaget som bilag til lovforlaget.

3.1. Forkyndelsesforordningens indhold

Nedenfor gennemgås hovedpunkterne i forkyndelsesforordningen med særlig vægt på ændringerne i forhold til Haagerforkyndelseskonventionen, som i dag udgør grundlaget for forkyndelser mellem Danmark og de øvrige EU-lande.

Forordningens anvendelsesområde svarer til Haagerforkyndelseskonventionens. Forordningen finder således anvendelse i civile og kommercielle sager, hvor et retsligt eller udenretsligt dokument skal sendes fra en medlemsstat til en anden for at blive forkyndt. Forordningen finder ikke anvendelse, når adressen på den person, som dokumentet skal forkyndes for, er ukendt (artikel 1).

I modsætning til Haagerforkyndelseskonventionen, hvor fremsendelse af dokumenter skal ske til en central instans, er det efter forordningen udgangspunktet, at fremsendelse af dokumenter til forkyndelse kan ske